

29.8.2012

Virtain kaupunki
Ympäristöosasto

Asia: Virtain keskustan osayleiskaavaluonnos

Kiitämme lausuntopyynnöstä.

Jähdysniemi

Virtain luonnonsuojeluyhdistys on ottanut aktiivisesti kantaa Toriseva – Jähdysniemen alueeseen koko sen ajan, kun aluetta koskevia suunnitelmia on tehty: Toriseva-Jähdysniemen osayleiskaavaan jätettiin muistutus 14.6.2006, jolloin Jähdysniemi oli kaavoitettu loma-asuntoalueeksi. Vuonna 2008 annoimme lausunnon Jähdysniemi-Golfalueen asemakaavaluonnoksesta, jolloin Jähdysniemessä oli siirrytty loma-asuntohankkeesta omakotialueeseen. Nyt alue on jälleen esillä keskustajaaman osayleiskaavan yhteydessä.

Pirkanmaan maakuntakaavassa Jähdysniemi on osoitettu matkailupalveluiden alueeksi. Virtain keskustan osayleiskaavaluonnoksessa Jähdysniemeen on sijoitettu 9 omarantaista vakituisen asunnon tonttia. Koko ajan osayleiskaavasunnitelmista lähtien on yhtenä ongelmana ollut Jähdysniemen tieyhteys, joka haittaisi merkittävästi Lakarilla toimivaa leirintäaluetta. Yhtä merkittävä haitta tien rakentamisella olisi Lakarinharjun arvokkaalle luonnolle, koska se tuhoaisi kauniin harjualueen, jonka luonto- ja maisema-arvot ovat ainutlaatuiset. Jähdysniemessä suoritettiin 2000-luvun puolivälissä rankat hakkuut, joissa ei otettu huomioon Virtain metsäsuunnitelman mukaisia virkistys- ja luontoarvoja ja käsittely vähensi omalta osaltaan nimen vetovoimaisuutta. Kun otetaan lisäksi huomioon Lakarinlahden matala vesi ja sen umpinaisuus, ei ole ollenkaan varmaa, onko niemellä sinänsä riittävästi houkuttelevuutta asuinalueena. Maakuntakaavaselostuksessa korostetaan, että ensisijaisesti tulisi kehittää olemassa olevia matkailualueita ja alueidenkäytön suunnittelulla niitä tulisi eheyttää. Omakotialueen kaavoittaminen matkailupalveluiden alueelle on vastoin maakuntakaavan ohjeistusta. Sen sijaan, että matkailualue pirstotaan omakotitontein, tulisi Vankkurimännikön ja Lakarin leirintäalueita kehittää yhtenäisemmäksi kokonaisuudeksi.

Kun nyt rakennemalleista on painotettu vaihtoehtoa "A" eli mallia, joka hajauttaa yhdyskuntarakennetta vastoin valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita, olisi kuitenkin tarkkaan mietittävä hinta, joka asutuksen sijoittamisesta esim. Jähdyspohjaan maksetaan. Kysymys ei ole vain rahallisista kustannuksista, joita kunnallistekniikan ja tienrakentamisesta tulee maksettavaksi tai haitoista mitä liikennöinti Jähdysniemen ja keskustan välillä aiheuttaa. Vielä suurempi haitta on se mielipaha, jota tällaisen kaavan läpirunnominen vastoin yleistä mielipidettä tulee aiheuttamaan. Asiasta ovat riittävän monet tahot lausuneet mielipiteensä, joten niiden huomioonottaminen on välttämätöntä demokratian toteutumisen kannalta.

Torisevan alue

Torisevan alue on tärkein ja tunnetuin virtolainen kulttuurimaisema ja näistä lähtökohdista olisi kaavasunnittelussa edettävä. Alueen kulttuurihistoriallinen merkitys on korostunut viime vuosina I.K. Inhan töiden ja Inha-tutkimuksen saadessa kasvavaa huomiota valtakunnallisestikin. Torisevan alueen kulttuurihistoriallinen merkitys tulee olemaan vetovoimaltaan tulevaisuudessa varmaankin suurempi kuin mahdollisen golfkentän laajennuksen. Siksi kaavasunnittelussa on tarkasti varjeltava Torisevan alueen luonto- ja

kulttuuriarvoja ja kuunneltava asiantuntijoita. Alueella sijaitseva Virtain eniten käytetty luontopolku on myös säilytettävä ja sitä on edelleen kehitettävä. Luontopolku on mm. Vankkurimännikön ja Lakarin leirintäalueen asiakkaiden ahkerassa käytössä. Torisevan luontopolun alue Vankkurimännikön päästä aina Kangasjärven laavulle ja Torisevajärven kahvilalle olisi oiva suojelukohde I.K. Inhan nimissä.

Löyttyjärvi

Löyttyjärven pohjoisrannalle on sijoitettu yksi yksinäinen vakituisen asunnon paikka. Pohjoisrannan erämaaluonteen säilyttämiseksi esitämme tätä rakennuspaikkaa poistettavaksi.

Puttosharjun alue

Esitämme, että Puttosharjun jäljellä oleva itäpääty ja siihen liittyvä radanvarren vanha kuusikko merkitään virkistysalueeksi s-merkinnällä. Puttosen alueesta on muodostunut merkittävä ulkoilu- ja virkistysalue, jota Puttosjärven vastarannalle suunniteltu siirtolapuutarha-alue hyvin täydentää. Puttosjärven rantojen säilyminen yleisessä virkistyskäytössä on turvattava ja poistettava yksi uusi kaavaan merkitty rakennuspaikka.

Purulanoja

Purulanoja on ainoa virtaava vesielementti, joka kulkee Virtain keskustan alueella. Yhdistyksen mielestä oja tulisi huomioida osayleiskaavassa tärkeänä ekologisena yhteytenä.

Yleistä

Virtain luonnonsuojeluyhdistys toivoisi keskustan osayleiskaavaluonnoksessa kiinnitettävän huomiota siihen, että Virrat on tällä hetkellä väkiluvultaan jatkuvasti pienenevä kunta. Keskustaajaman odotetaan kasvavan kun Virtain kylistä muuttoliike suuntautuu palveluiden perässä keskustaan. Nämä asukkaat ovat todennäköisesti iäkkäitä ihmisiä, joille tärkeintä on asuminen kävelymatkan päässä palveluista. Tämä oletus tukisi asutuksen keskittämistä. Nähtäväksi jää, hakeutuvatko sen sijaan nuoremmat pois keskustaaajamasta järvien rannoille kilometrien päähän vai joutuvatko he vähenevien työpaikkojen takia muuttamaan peräti toiseen kuntaan. Kun puhutaan Virtain vetovoimaisuuden kehittämisestä yhdyskuntarakennetta hajauttamalla, on muistettava, että uusia virtolaisia houkutellessa asuminen on vasta toissijainen tekijä ja tärkein muuttoperuste on työpaikka. Aktiiviväestöä ei ole odotettavissa ilman uusia työpaikkoja.

Kun kaavaa laaditaan, on täällä vielä asuvien virtolaisten viihtyvyys tärkein asia. Se tulisi ottaa huomioon varsinkin silloin, kun asukkaat selkeästi ja perustellusti ilmaisevat tahtonsa.

Virtain luonnonsuojeluyhdistys ry

Larissa Heinämäki
puheenjohtaja

Katri Lavaste
sihteeri